

Vuxenutbildning inom Kriminalvården

Varför?

Vad?

Hur?

Kriminalvårdens uppdrag

§ Kriminalvården ska verka för att

1. påföljder verkställs på ett säkert, humant och effektivt sätt,
2. lagföring kan ske på ett effektivt sätt, och
3. återfall i brott förebyggs.

§ Kriminalvården i anstalt skall utformas så att den intagnes anpassning i samhället främjas och skadliga följder av frihetsberövandet motverkas.

Sysselsättningsplikt

- Arbete
- Självhushållning, föräldrautbildning, yoga m.m.
- Behandlingsprogram
- Formell utbildning (motsvarande komvux)

FN:s deklARATION om de mänskliga rättigheterna

- Artikel 26.

1. **Var och en** har rätt till undervisning.

EUROPARÅDET

Rekommendation No. R(89)12

1. **Alla intagna** skall ha tillgång till utbildning /.../
2. Utbildning för intagna ska vara likadan som den som ges till liknande åldersgrupper utanför fängelset och urvalet av möjligheter till lärande skall vara så stort som möjligt.

Vuxenutbildningen i Sverige

Alla vuxna ska ges möjlighet att utvidga sina kunskaper och utveckla sin kompetens i syfte att främja personlig utveckling, demokrati, jämställdhet, ekonomisk tillväxt och sysselsättning samt en rättvis fördelning.

Riksdag och regering 2001: Mål och strategi för vuxnas lärande

Sammanhang i Kriminalvården

- 50-tal anstalter
- 4 500 – 5 000 platser
- 10 000 - 12 000 intagna/år
- Ystad – Haparanda
- 18 år >
- Kommer/lämnar alla dagar
- Flyttar mellan anstalter
- Ingen fullföljd utbildning – höskoleutbildning
- Koncentrationssvårigheter, läs- o skrivsvårigheter...
- Internet ej tillåtet

Hur möta dessa förutsättningar?

- SYV (studie- och yrkesvägledning)
- Löpande antagning
- Gemensam administration
- Lärarna har flera funktioner
- Distansarbets sättet
- Både ämneslärar- och handledarstöd
- Stort utbud
- Alla studerande är allas ansvar
- Stöd för särskilda behov
- Kombinationsmöjligheter
- Pröva på: Orienteringskurser

Vad ingår i klientutbildningen?

Lärcentrum

- Utbildning i svenska för invandrare
- Vuxenutbildning på grundläggande nivå
- Vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Läs- och skrivträning, specialpedagogiskt stöd
- I mån av resurser: Universitets- och Högskoleutbildning

Yrkesinriktad utbildning

- Arbetsmarknadsutbildning
- Yrkesinriktad utbildning i egen regi
- Validering (under utveckling)

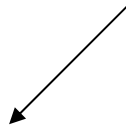
Klientutbildningen

Lärcentrum

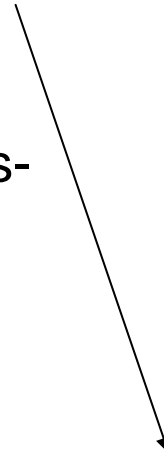

Teoretiska kurser
jmf komvux
- Anställda lärare

Yrkesinriktad utbildning

Arbetsmarknads-
utbildning
- Upphandlad

Egen regi
- Produktionsledare/
yrkeslärare

Högskole- utbildning

Universitet/högskola
- lärosätets lärare

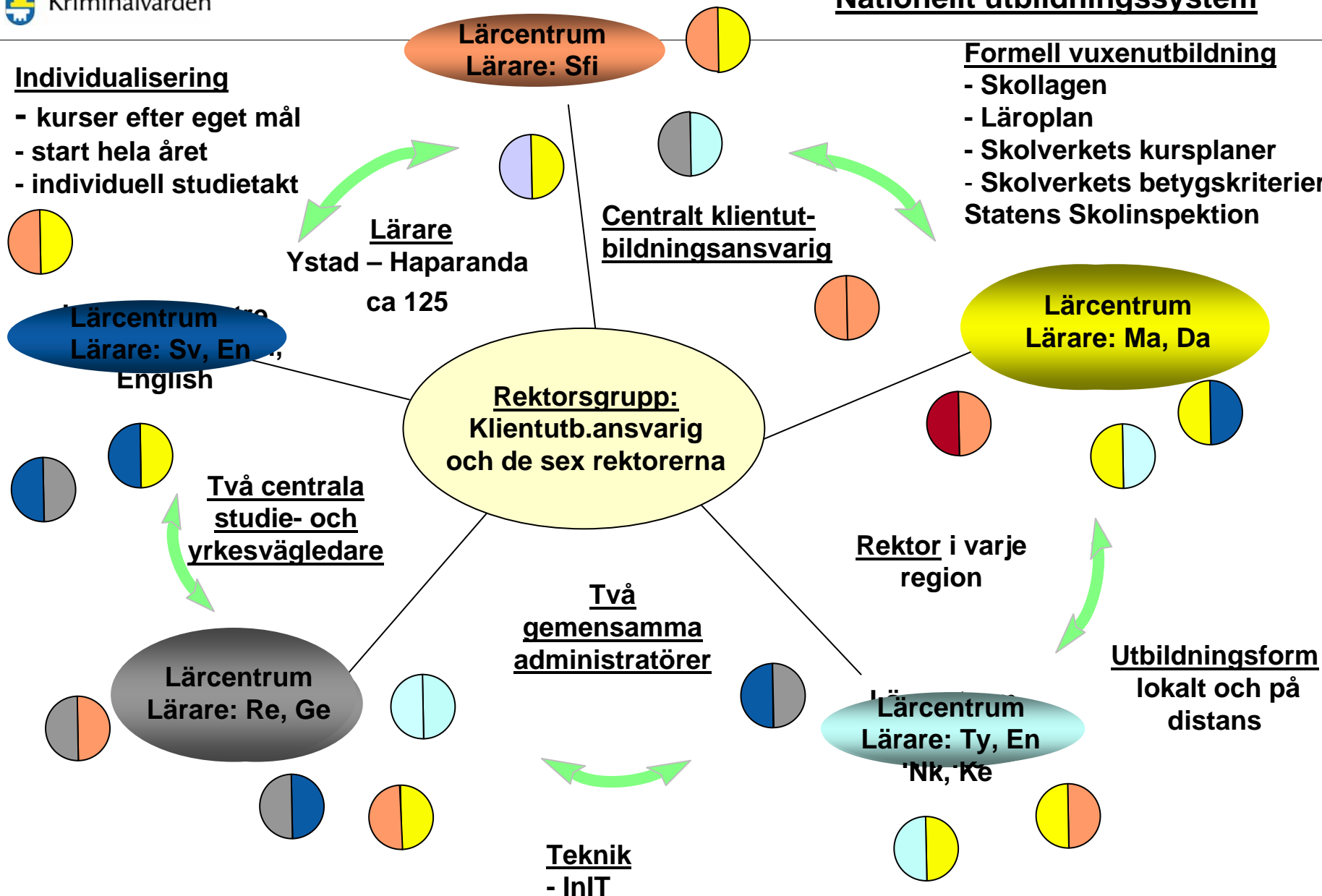
Nationellt utbildningssystem

Individualisering

- kurser efter eget mål
- start hela året
- individuell studietakt

Formell vuxenutbildning

- Skollagen
- Läroplan
- Skolverkets kursplaner
- Skolverkets betygskriterier
- Statens Skolinspektion

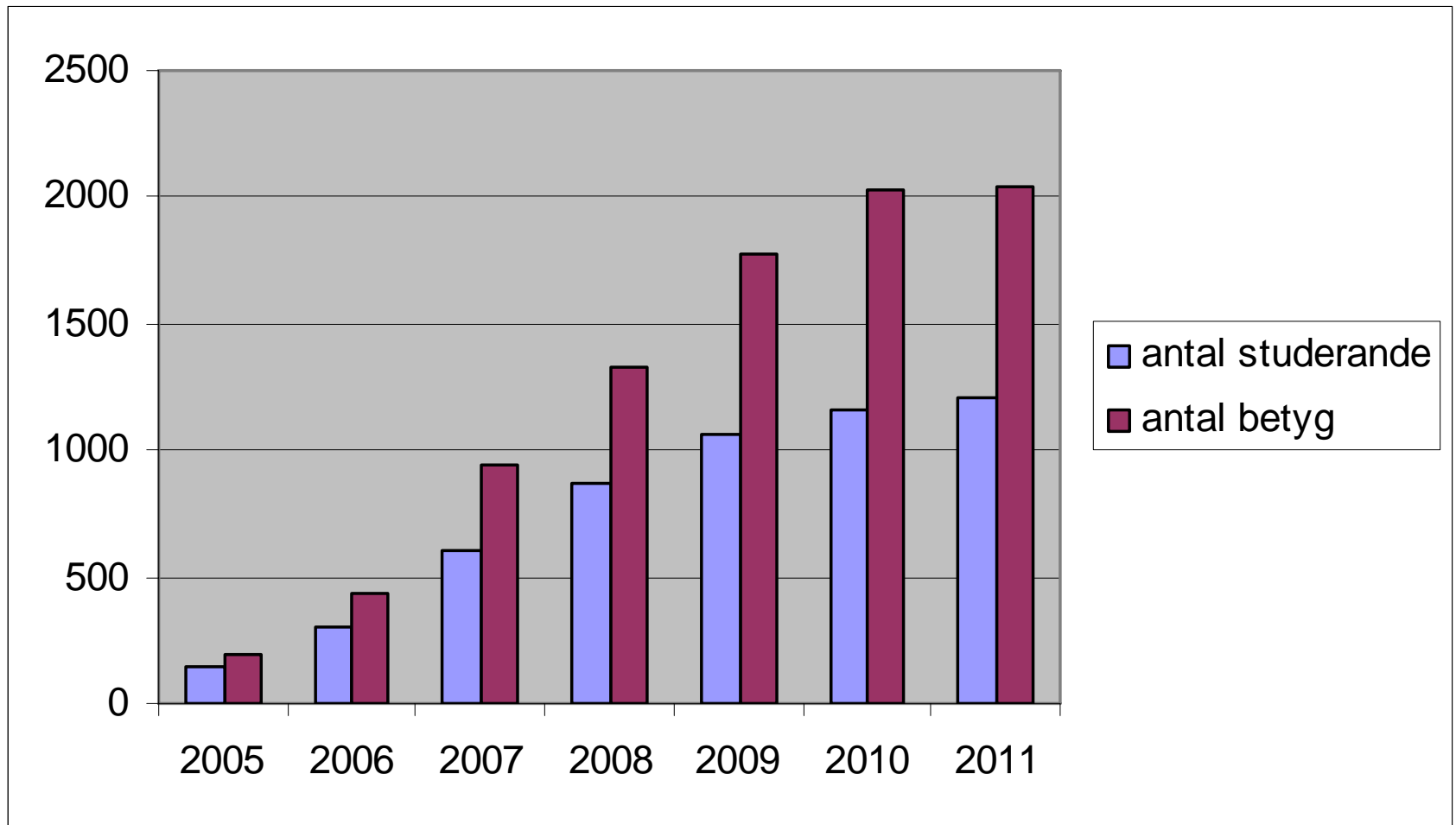
- Kvalitet
- Likvärdighet
- Kontinuitet
- Rättssäkerhet

Lärcentrum

- idag tillgång till ett 100-tal olika kurser,
bland annat inom ämnen som:

Svenska	Matematik	Samhällsk	Engelska
Naturkunskap	Spanska	Filosofi	Hotell
Franska	Religion	Ryska	Fysik
Sfi	Psykologi	Historia	Skrivande
Företagsek.	Biologi	Människans miljöer	Filmvetenskap
Kommunikation	Tyska	Marknadsför.	Geografi

Utveckling betyg

Reformer vuxenutbildningen

- Gymnasieexamen – högskoleförberedande
– yrkesförberedande
- Läroplan för vuxenutbildning
- Nytt betygssystem, A-F
- Nya kursplaner
- Obligatorisk rektorsutbildning
- Lärarlegitimationer

Skolinspektionens kvalitetsgranskning

2011-2012

För att leda till:

- Högre genomförandegrad
- Högre utbildningsnivå
- Färre återfall i brott

Skolinspektionen

Yrkesinriktad utbildning

Samverkan Af – KV

- Arbetsmarknadsutbildning (Af)
- Yrkesinriktad utbildning (KV)

Kombinera

- teoretisk utbildning
- yrkesinriktad utbildning
- praktik i arbetsdrift
- validering (utveckling inledd)

Arbetsmarknadsutbildning

Exempel:

- VVS
- Verkstadsteknik
- Plåt och svets
- Trädgårdsskötsel
- Storköksutbildn.
- Lokalvård

Finansieras och
upphandlas av
Arbetsförmedlingen

Yrkesinriktad utbildning i Kriminalvårdens regi

Exempel:

- truckförarutbildning
- sömnad
- verkstadsteknik

Produktionsledare/
Yrkeslärare

Verkställighetsplan (VSP)

Alla insatser utgår från den enskildes plan över anstaltstiden

Vad styr vad den intagne ska göra?

- Den intagnes behov
- Risk- och säkerhetsaspekter
- Önskemål om studier

Mål?

- Bättre ut!

Administration

Spindeln i nätet – överblick och all registrering:

- Lärare/handledare
- Kurser
- Studerande
- Antagning, avbrott, betyg/intyg
- Statistik
- m.m.

Mycket kontakter:

- SYV
- Rektorer
- Lärare
- Studerande
- Systemförvaltare
- Andra utbildningsanordnare
- Riksarkivet
- m.fl.

Studie- och yrkesvägledning (SYV)

- Samtalet
- Aktivt lyssnande
- Vara stöd i tänkandet
- Ge saklig information
- Stödja till välgrundade, medvetna val

Utbildning

Ingen tid är för kort för att börja...

- **Kan alltid påbörja samtal**
- **Kanske individuell studieplan**
- **Kanske påbörja någon kurs**

- Ha sått ett frö till utbildning
- Ha en studieplan att ta med vidare
- Ha ett intyg över gjorda delar i en kurs

Bättre ut!

Lena Axelsson
Klientutbildningsansvarig

Lena.axelsson@kriminalvarden.se

Mobil: 070 – 23 37 097

Skolinspektionens kvalitetsgranskning 2011-2012

Utvecklingsområden:

- Förtydliga lärarnas roller
- Öka rektors förtroendenhet med det dagliga arbetet
- Utveckla anpassningen till individuella behov
- Utveckla stödet till studerande på distans
- Anpassa undervisningen mer till studerandes särskilda behov
- Utveckla systematiskt och målinriktat motivationsarbete inför studier
- Utveckla motivationsarbetet under studierna
- Anpassa antalet studieplatser efter behov

Vision / Målbild

En vision är en positivt laddad bild av en önskvärd framtid. Den ger mening och identitet och förmedlar en bärande värdegrund. Samtidigt är den en målbild som ger vägledning och inspiration.

Ur Kriminalvårdens vision och värdegrund, sept 2007